

“De Wekker”, mei 1956, 10^e jaargang, nummer 3.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

10e jaargang - mei 1956 - nr 3

De Wekker

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij de
Rotterdamsche Droogdok Maatschappij en Scheepsbouw Mij
„Nieuwe Waterweg” W.E.K.

Opgericht 21 april 1944
Kon. erkend 16 mei 1951

WETENSCHAP
EN
KUNST

REDACTIE-ADRES: STREEFKERKSTRAAT 4B - ROTTERDAM-Z.
SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, KORTEBRANTSTRAAT 37 - ROTTERDAM - TELEFOON 128643

Tewaterlating m.s. MAASLOYD

Dit motorschip, voor de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd, ons bouwnummer 294, waarvoor de kiel gelegd werd op helling 6 op 1 juli 1955, is het eerste van een serie van zes schepen voor de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd, die alle de naam van een rivier, met „M” beginnend, gevolgd door het woord „lloyd”, zullen dragen en die volgens door ons vervaardigde tekeningen gebouwd worden, n.l. twee door de R.D.M., twee door Wilton-Feyenoord en twee door C. v. d. Giessen en Zonen's Scheepswerven.

Op 9 mei j.l., juist op de 68-ste verjaardag van de heer ir. C. T. Stork, oud-directeur van de Koninklijke Machinefabriek Gebr. Stork & Co N.V. te Hengelo, heeft zijn dochter, mevrouw E. E. Ruys-Stork, echtgenote van de heer ir. L. P. Ruys, directeur van de K.R.L., de Maaslloyd, die als eerste schip van de K.R.L.-vloot zal worden uitgerust met een Stork-motor-installatie, te water gelaten in aanwezigheid van de jarige.

Na de tewaterlating werd het woord gevoerd door: ir. K. van der Pols namens de R.D.M., ir. L. P. Ruys namens de K.R.L. en mevrouw Ruys-Stork als doopster. Zoals gebruikelijk had de gehele plechtigheid een vlot en prettig verloop.

Een beschrijving van het schip en de inrichting ervan volgt hier.

Hoofdafmetingen :

Lengte over alles	161,03 m	528'- 3 7/8"
„ tussen loodlijnen ..	149,00 „	488'-10 1/4"
Breedte op buitenkant spanten	20,10 „	65'-11 3/8"
Holte tot hoofddek in de zijde	12,10 „	40'- 0 5/16"
Draagvermogen	ca 10.750 ton	
Diepgang daarbij	„ 8,54 m	28'- 0 1/4"
Bruto tonnenmaat	„ 10.000 ton	
Aantal passagiers: 12	Bemanning: 70 man	

Gebouwd volgens de voorschriften en onder toezicht van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en Lloyd's Register of Shipping.

Klasse: + 100 A 1

Datum contract	30 december 1954
„ kiellegging	1 juli 1955
„ tewaterlating	9 mei 1956

Inrichting

De dubbele bodem zal dienen voor berging van waterballast, drinkwater, zware olie en dieselolie.

Van de zes laadruimen bevinden zich er 4 voor en 2 achter de machinekamer. In ruim 4 onder het 1e tussendeck zijn 8 tanks ingericht voor vloeibare lading. In ruim 5, onder het 2e tussendeck, zijn 4 tanks eveneens voor het vervoer van vloeibare lading ingericht. In de ruimte boven het 1e tussendeck, midscheeps,

bevinden zich aan S.B. ruimten voor bevroren of gekoelde lading, aan B.B. voor gekoelde of bevroren proviand.

Laadgerei

Voor de brug zijn 3, er achter 1, vierkante ongestaagde masten geplaatst. Aan het voor- en achtereinde van het midscheeps-dekhuis zijn twee ongestaagde laadpalen opgesteld. Aan deze masten en laadpalen worden in totaal 22 laadbomen getuigd, n.l. 12 van 5 ton, 8 van 10 ton, 1 van 85 ton en 1 van 40 ton hefvermogen.

De laadbomen worden bediend door totaal 20 elektrische lieren. Op de kampanje bevinden zich nog 2 elektrische verhaallieren en op de bak het elektrische ankerspil.

Op het kampanjedek-huis worden 2 aluminium reddingboten opgesteld, elk voor 50 personen. Midscheeps komen een motorreddingboot voor 47 personen en een reddingboot voor 50 personen, beide eveneens van aluminium. Deze 4 boten kunnen door zwaartekracht-davits te water worden gelaten.

De stuurmachine is van het 4-rams elektrisch-hydraulische type en wordt vanaf de brug bediend door middel van een telemotor. Deze laatste kan weer worden bediend door het gyro-kompas, zodat automatisch sturen mogelijk is.

Inrichting voor de passagiers

Op het promenadedek worden aan S.B. 6 twee-

persoonshutten, elk voorzien van een afzonderlijke ruimte voor toilet en douche ingericht, benevens aan B.B. een smaakvol betimmerde eetzaal en een rooksalon.

Inrichting voor de bemanning

42 geriefelijk ingerichte hutten, merendeels 1 pers. hutten, komen midscheeps en in de kampanje. De kapitein, hoofdwerktuigkundige en eerste stuurman zullen bovendien elk over een afzonderlijke slaaphut en toilet beschikken; achter op het brugdek komt de fraai betimmerde rooksalon en op het hoofddek midscheeps aan B.B. een ruime eetzaal voor de officieren.

Voor de overige bemanning komt aan S.B. op de kampanje een ruime rooksalon en in de kampanje 3 eetkamers. Ten gerieve van de koks en de bediende worden aan B.B. midscheeps op het bovendek nog 2 eetkamers ingericht.

De voortstuwingsinstallatie zal bestaan uit een 10 cilinder enkelwerkende tweeslag dieselmotor met op-lading, fabrikaat Stork, type HOTLO 10 x 75/150, met een vermogen van 10.500 pK bij 115 omw./min.

De motor wordt ingericht voor het gebruik van zware brandstofolie.

De elektrische installatie zal bestaan uit 3 dieseldynamo's, fabrikaat Werkspoor-Electro, elk met een vermogen van 250 kw, 220 Volt.

Stoom voor verwarmingsdoeleinden zal worden geleverd door een Lamont uitlaatgassenketel en een oliegestookte hulpketel.

De Hoogovenexcursie

Op zaterdag 28 april 1956 j.l. vertrokken 83 man personeel van ons bedrijf in 2 bussen naar het Hoogovenbedrijf te Velsen.

Om ca 3 uur reden we het grote parkeerterrein van het Hoogovenbedrijf op. Nadat we in ploegjes van 20 man verdeeld waren, nam onze gids ons allereerst mee naar de cokes-ovens.

In kamers van vuurvaste steen (z.g. retorten) wordt zeer fijn verdeelde steenkool zonder toevoeging van lucht verhit.

Door deze droge destillatie van de steenkool komt het gas vrij dat, na gezuiverd te zijn, (waarbij verschillende bijproducten worden gewonnen) o.a. naar de omliggende gemeenten wordt afgevoerd en gedeeltelijk ook in het bedrijf gebruikt wordt.

Na \pm 4 tot 6 uur wordt de ontgaste kool uit de kamer in een bluswagen gedrukt, die het naar de blustoren voert. Daar wordt de gloeiende kool met water geblust waarna de inmiddels ontstane cokes naar een nabij gelegen helling wordt gebracht, vanwaar de cokes door middel van een transportband naar de breekmolen wordt vervoerd. De zachte soorten worden voor huisbrand verkocht, de hardere soorten door het bedrijf zelf gebruikt.

Vervolgens gingen we een bezoek brengen aan de enorme bergen ijzererts, waarvan alle soorten apart worden gehouden. Het gemiddelde ijzergehalte bedraagt 50 à 60 %, de klompjes wegen dan ook tamelijk zwaar. Daarna gingen we door het mulle zand, af en toe eens afgewisseld door een ijzeren weg van afgekeurde platen, naar de hoogovens.

Een hoogoven bestaat uit twee op elkaar geplaatste kegelvormige bouwsels van vuurvaste steen. Het bovenste gedeelte heet de schacht, 't onderste de rust, waaronder zich een cilinder bevindt die haard genoemd wordt. De schacht steunt op een speciale staalconstructie om het uitzetten van de rust onafhankelijk van de schacht mogelijk te maken. Een zeer belangrijke rol spelen de zgn. windverhitters, die de verbrandingslucht verhitten.

Ze bestaan uit ca. 30 m. hoge stalen cilinders met kanalen van vuurvaste steen. Deze worden eerst met hoogovengas zeer heet gestookt. Daarna wordt lucht door die verhitte kanalen gevoerd. Deze hete lucht wordt via blaasmonden in de haard geperst. De wanden van de haard en de rust (onderste gedeelte) worden met zeewater gekoeld. De hoogoven wordt mechanisch gevuld, afwisselend met lagen cokes, erts en toeslag, deze laatste bestaande uit kalksteen of kwarts.

Dit vullen geschiedt van boven af door goed afsluitbare kleppen. De toeslag is nodig om een goed vloeibare slak te verkrijgen, daar de afvalstoffen alleen in vloeibare vorm afgevoerd kunnen worden. De slak drijft op het vloeibare ijzer en beschermt het ijzer tegen verbranding door de inblaaslucht. Bij de blaasmonden heeft, door een juiste regeling van de hete luchtstroom, onvolledige verbranding van de cokes plaats, waarbij de nog brandbare kolendamp (CO = koolmonoxyde) vrijkomt. De opstijgende CO verbrandt nu hogerop in de oven tot CO₂ (koolzuur), waarbij tevens veel warmte vrij komt. Voor deze verbranding van CO tot CO₂ is zuurstof (O) nodig, die aan het erts onttrokken wordt en het ijzer daaruit vrij maakt.

Uit dit erts komt nu het ijzer vrij. Het gesmolten ijzer en de slak druppelen nu omlaag door de aanwezige massa. Om de 4 à 6 uur wordt het vloeibare ijzer afgetapt in een mengwagen, of het wordt langs afvoergoten naar buiten in putjes afgevoerd. De slak, die zich boven het ijzer bevindt, wordt afgetapt uit een gat dat hoger ligt dan het aftapgat voor het ijzer.

Het aftapgat wordt afgesloten door een grote prop leem, die door een soort kanon op het gat geschoten wordt.

Langs allerlei opslagplaatsen van ijzer en langs koelwatertorens gingen we daarna naar de Siemens Martin ovens in de staalfabriek.

De S.M. oven bestaat uit een hoog gelegen haard, waarin het materiaal, d.i. \pm 75 % schroot en \pm 25 % hoogovenijzer + toeslag gesmolten wordt. Door een vernuftig en ingewikkeld systeem worden gassen en

hete lucht in de smeltoven toegelaten. De zeer hete verbrandingsprodukten voor zover ze niet gasvormig zijn, vormen met de toeslag een vloeibare slak, die op het metaal drijft. Steeds gaat er een monster naar het Laboratorium. Na verloop van de benodigde tijd (dus wanneer staal van een te bepalen kwaliteit verkregen is) wordt de oven leeggestort in een grote pot, terwijl de slak in 2 andere bakken terecht komt. Vervolgens grijpt een reusachtige kraan de grote pot die de inhoud van de pot in de op een treinstel geladen gietvormen stort. Deze modellen zijn van zeer hoogwaardig staal, zij worden na enkele minuten door een grijper omhoog getrokken, waarna de blokken gloeiend staal, die aan de buitenkant al iets gestold zijn, naar de walserij vervoerd worden. Zijn de blokken door één of andere oorzaak wat teveel afgekoeld, dan worden ze alsnog in z.g. putovens weer op de vereiste temperatuur gebracht, waarna dan met het walsen begonnen wordt.

't Is adembenemend om te zien hoe een blok gloeiend staal van ± 10 ton door zeer krachtige walsen van ca. 5000 ton steeds platter gewalst wordt af en toe op zijn kant gesmeten wordt alsof het een paar kilo's weegt. Vervolgens wordt dit uitgewalste blok, dat nu een lange plaat van ca. 4 meter geworden is, op platen van ca. 1 m² en ± 6 cm. dikte gesneden, waaruit later de scheepsplaten gewalst worden of wordt met een snelheid van 30 km p. uur door een serie van 6 achter elkaar opgestelde walsen tot een ± 130 m. lange dunne plaat uitgewalst en op een spil gewonden ('t z.g. breedband).

Dit laatste kregen we evenwel niet te zien, maar werd ons door de gids verteld.

Het bezoek aan de walserij was tevens het laatste gedeelte van de excursie.

Door het bestuur van „WEK” werden ons enkele consumpties aangeboden en na een prachtige tocht langs de kust en door verschillende aardige plaatsjes in de bollenstreek, kwamen we om ca. 9 uur 15 in Rotterdam terug.

Voor diegenen, die enige interesse hebben voor de techniek, is het een uitstekende excursie geweest.

J. J.

W. E. K.

W.E.K. (dit is een rijmgedicht),
is voor de arbeiders opgericht.
Het is, van alle kant bekeken,
een goede vereniging gebleken.
Door deze vereniging, daar kun je van op aan,
is de Modelbouwclub ontstaan.
Met de fotografen, niet te vergeten,
is er ook nog een club voor hen
die meer van vreemde talen willen weten.
Dit is voor Droogdok een primeur,
want W.E.K. stelt niemand ooit teleur!
De Wekker is een personeelsorgaan,
dat ook al langer heeft bestaan.
Hier wordt van alles in geplaatst,
de verschillende mededelingen wel het laatst.
Er staat in deze krant ook neergeschreven
wat de verschillende clubs nu weer gaan beleven.
Ook de namen van hen die afscheid nemen gaan
komen in De Wekker te staan.
De puzzelrubriek, vol met vertier,
geeft de denkers veel plezier.
De redacteur is in de wolken,
want losse stukjes van de leden beginnen
de krant ook meer te bevolken.
De klaverjassers zitten dik in de gewonnen prijzen;
ook kan men nu met een goede bus naar Duitsland
reizen.
De wandelaars zijn van de zomer niet te remmen
en Dockyard wil weer gauw gaan zwemmen.
Aan het eind van mijn latijn
moet dit wel het laatste zijn.

Pseudo

HANDWERK

U zult er mij als dokter niet van verdenken dat ik bezwaren heb tegen zindelijkheid. Terecht mag van mij worden verwacht dat ik een warm voorstander ben van regelmatig en grondig wassen.

Toch heeft ook wassen bezwaren. Onze huid is bedekt met huidsmeer, die wordt gevormd door kleine klier-tjes in de huid. Deze smeer vormt een beschermend laagje, waardoor de huid soepel blijft en minder gemakkelijk wordt beschadigd. Bovendien vormt dit laagje bescherming tegen het binnendringen van ziektekiemen in de huid. De huid van de ene mens vormt veel huidsmeer, die van de andere weinig. De een, zeggen we, heeft een vette huid, de andere een droge.

Bij het wassen wordt dit laagje verwijderd. Dit is voor de mensen met een vette huid meestal geen bezwaar, want bij hen vormen de smeerklieren snel genoeg een nieuw laagje. Voor mensen met een droge huid kan dat wel een bezwaar zijn. Hun huid wordt dan vlekkelig en rood, er ontstaan barstjes in, en op plaatsen waar de huid aan veel wrijving bloot staat, kloven. Doordat deze mensen zo'n dun laagje huidsmeer hebben, dringt bij hen het vuil gemakkelijk in de huid, zodat ze meer moeten wassen en harder moeten borstelen om het te verwijderen. Daardoor wordt de huid nog kwetsbaarder. De meeste narigheid onder-vinden de bezitters van een droge huid van syntheti-sche wasmiddelen, die hun misschien de witste was en de schoonste afwas van hun leven bezorgen, maar dan toch veelal tegen de prijs van een harde, uitgedroogde huid, die gemakkelijk stuk gaat en ontstoken raakt. Als de eigen huidsmeer-vorming tekortschiet, ligt het voor de hand, dat op andere wijze in dat tekort wordt voorzien. Insmeren der handen, nadat ze in aanraking zijn geweest met water, met een vette, goede crème komt daarvoor in aanmerking. Bovendien is het aan te raden de handen te wassen met overvete zeep. Vele mensen, die vuil werk verrichten, mishandelen bij het handenwassen hun huid op de ergst denkbare wijze.

Ze beginnen het schoonmaken met benzine, tetra of een ander vetoplossend middel. Daarbij wordt alle huidsmeer aan de huid onttrokken, waardoor haar kwetsbaarheid toeneemt. Daar komt nog bij, dat een aantal mensen overgevoelig is of wordt voor deze stoffen, zodat schoonmaken van de huid op deze manier aanleiding kan zijn tot het ontstaan van hardnekkige huidontstekingen en eczemen. Bovendien geeft een aantal van deze middelen aanleiding tot het ontstaan van vergiftigingsverschijnselen doordat ze via de huid in het lichaam terecht komen. Deze manier van schoonmaken moet daarom ernstig worden afgeraden. Maar bij die ontvettingskuur blijft het niet, want veelal volgt daarop schuren met puimsteen, wassen met zandzeep of een ander schuurmiddel. Hierdoor wordt niet alleen het vuil van de huid afgeschuurd, maar ook de oppervlakkige huidlagen worden op deze wijze verwijderd. De huid wordt ruw en daardoor veel sneller en grondiger vuil en moeilijker schoon te maken. En zo komt het van kwaad tot erger, tot tenslotte de huid niet meer schoon is te krijgen en menigmaal protesteert met een ontsteking. Lelijke, ruwe handen, waarin het vuil zich diep heeft vastgezet, zijn er het gevolg van.

Laten we voorop stellen dat iemand die vuil werk doet nooit de blanke handen zal hebben, die in de romans aan boekhouders en gravinnen worden toegeschreven. Dat verwacht niemand, maar wat men wel mag verwachten is dat iemand verzorgde handen heeft, prettige handen om te zien en om te drukken. Maar om dat te bereiken moet er ook inderdaad zorg aan de handen worden besteed. Dat wil zeggen, dat ze niet onnodig worden vuil gemaakt of beschadigd. Er zijn een heleboel handelingen, die evengoed en misschien zelfs wel beter met een werktuig of instrument kun-

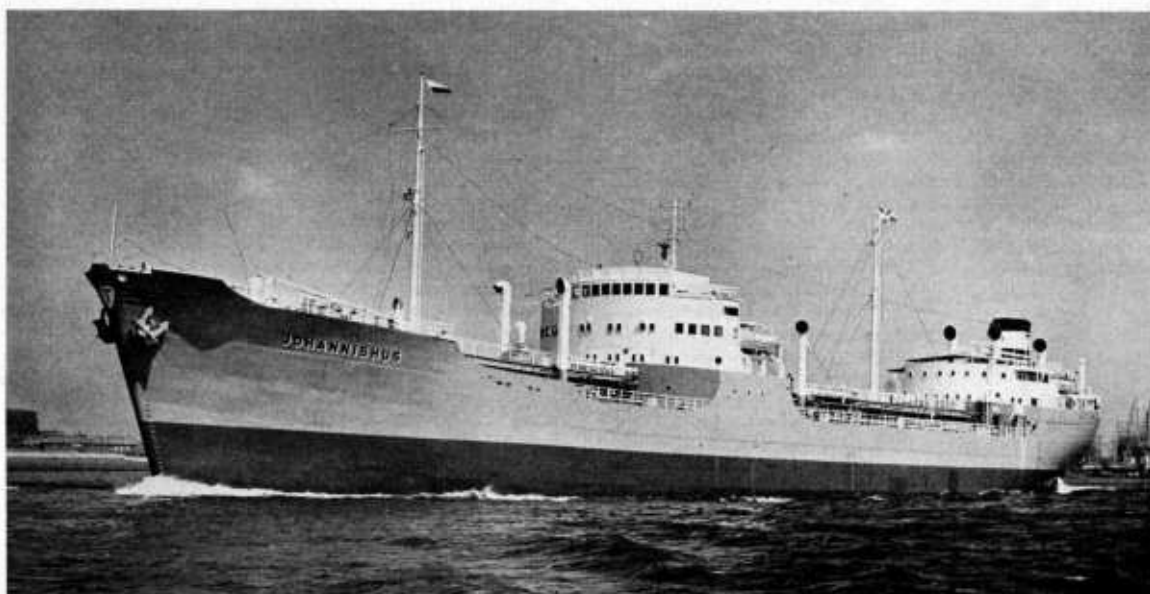
nen worden gedaan dan met de blote hand. Bij zeer vuil werk is het soms mogelijk gebruik te maken van handschoenen of van beschermende crèmes, die een onzichtbaar laagje op de huid vormen. Een ander belangrijk punt is dat het vuil zo min mogelijk de kans krijgt zich op bepaalde plaatsen te verzamelen. Nagels moeten daarom kort worden gehouden. Voordat de handen worden gewassen kan men sommige soorten vuil eerst grotendeels op andere wijze verwijderen. Olie en vet b.v. worden zeer goed opgenomen in zaagsel. Daarna worden de handen gewassen met, liefst stromend, warm water, overvette zeep en een goede nagelborstel. Door na het afdrogen een klein beetje vette crème in de huid te wrijven blijft deze soepel en wordt bereikt dat vuil in het beschermende laagje blijft steken en moeilijker in de huid zelf doordringt. Hierdoor wordt het schoonmaken gemakkelijker. Het schoonmaken van de handen van mensen, die vuil werk doen is een probleem, dat door het opvolgen van deze aanwijzingen zeker niet volledig is opgelost. Er blijven altijd werkzaamheden, die zo vuil zijn, dat de handen niet schoon te krijgen zijn. Dat neemt niet weg dat de ervaring leert dat een groot aantal mensen gebaat is bij een goede huidverzorging.

m.s. Johannishus

Herinneren we ons nog de foto's van het wrak van dit schip, zoals het bij ons aan de werf kwam? Zie De Wekker van aug. 1955.

Na de rampzalige nacht van 9 op 10 juni 1955 achtte men dit schip zo goed als verloren en zie nu op bijgaande foto hoe de R.D.M. dit wrak, na precies 11 maanden sinds de ramp, weer geheel ten genoegen van de eigenaars in de oorspronkelijke staat, zo goed als nieuw heeft afgeleverd.

Had men het schip opgegeven en voor sloop verkocht, dan zouden de reders

wellicht nog jaren moeten wachten op de aflevering van een nieuw te bouwen vervanger.

Dit staaltje van reparatie doet de ouderen onder ons weer denken aan een dergelijk geval, n.l. aan het Franse s.s. Victorieux dat in aug. 1919 als wrak aan de R.D.M. kwam en dat in juli 1920 geheel hersteld van de werf vertrok. Enig verschil tussen deze twee karweien is er wel, want de Victorieux mat slechts 8870 ton, terwijl de Johannishus bijna 16000 ton meet en bovendien veel moderner en gecompliceerder is uitgerust.

We wensen de Johannishus en zijn bemanning een behouden vaart en meer geluk dan het s.s. Victorieux, dat op zijn eerste reis, na herstel, reeds verloren ging.

Een paar interessante foto's ontvingen wij nog van de ramp, die wij hierbij laten zien. De ene foto toont het schip brandend op de Noordzee, terwijl de andere laat zien hoe het wrak door onze beroemde zeeslepers de Nieuwe Waterweg wordt opgesleept. Op deze foto ziet U ook nog het op het Zuiderhoofd gestrande s.s. Buccaneer.

Hij groeit . . . !

We aten beschuit met muisjes op kantoor.

Die hadden we ook best verdiend, vonden we allemaal. Want drie lange dagen hadden we oprecht meegeleefd met het gezin van onze collega, waar het eerste kindje werd verwacht en waar het niet zo vlot ging als we hadden gehoopt.

„Het is een jongen”, vertelde hij trots. „En hij heet Piet!” Hij sprak die naam uit alsof het een heel bijzondere was.

We plaagden hem wat met zijn vaderschap en zonden de jonge moeder bloemen.

Maar na een week was de stemming anders. We zaten weer in zorg, want het was toch alles niet zo vreugdig als we gehoopt hadden. Het jonge moedertje was zwak en kon haar kindje niet voeden en het kereltje zelf, de kleine Piet, lag bleek en stil in zijn wiegje en scheen weg te kwijnen. We spraken er weinig over. Er zijn zo van die dingen, waar een mens zich zo machteloos bij voelt dat hij geen woorden meer vindt. Elke morgen slaakten we een zucht van verlichting als we onze collega zagen verschijnen: Gelukkig, het ergste was nog niet geschied.

Wat triest keek hij ons dan aan en we vroegen maar niets. Toen kwam die maandagmorgen, die alles anders maakte.

Het was al over negenen en de plaats achter zijn schrijfmachine bleef leeg.

Om kwart over negen werd de deur opengegooid en daar stond onze collega; hij straalde!

„Hij groeit, mensen, hij groeit!”

We sprongen op, dromden om hem heen: „Vertel op!”

En hij vertelde: „Ik ben zo laat, want ik kon gewoon de deur niet uit voordat ik zekerheid had. Maar Piet is gewogen en hij is aangekomen!”

Daar moesten we meer van weten. Hoe kwam dat zo opeens?

„Drie dagen geleden zei de dokter dat Pietje absoluut moedermelk moest hebben. Mijn vrouw was alweer in tranen; want met al haar goede wil kon ze die niet verschaffen.

Maar de dokter heeft haar toen verteld, dat zij nu maar eerst moest zorgen zelf weer op krachten te komen; ze mocht zich niet meer van streek maken. Ja — hij plaagde haar zelfs en zei dat hij uit zijn vulpen dan wel moedermelk tevoorschijn zou halen. Nou, we konden dat beslist niet waarderen en ik ben er zelfs heel nijdig om geworden. Maar de dokter was volkomen ernstig! Zie je, hij schreef een recept, waarop we bij het Centraal Laboratorium van het Rode Kruis in Amsterdam een flesje gedroogde moedermelk konden krijgen. Het is per expresse per trein onmiddellijk naar hier gebracht.

Je snapt het niet, zo'n wonder is het. Zaterdag kregen we per expresse een flesje wit poeder, dat aangelengd moest worden met water. Twee dagen heeft Pietje het nu gehad. En vanmorgen heb ik het zelf gezien op de weegschaal. Hij is gegroeid!”

GEEF NU AAN UW RODE KRUIS!

Pietje bleef groeien. Hij bleef ook lange tijd het onderwerp van gesprek tot we haarfin wisten hoe nu toch dit wonder mogelijk was geweest.

„We hebben het aan het Rode Kruis te danken”, vertelde onze collega. „In verscheidene plaatsen van ons land zijn inzamelcentra. Moeders, die teveel voeding hebben, stellen deze ter beschikking van het Rode Kruis. Iedere dag komt er een helpster van het Rode Kruis Corps het flesje afgekolde melk halen en een schoon flesje brengen.

Die melk gaat naar het Centraal Laboratorium in Amsterdam, waar de vloeistof gedroogd wordt. De voedende bestanddelen worden daarbij niet aangetast, zodat de poeder alleen moet worden opgelost in een bepaalde hoeveelheid water om weer volwaardige moedermelk te worden.

Het moet een enorme organisatie zijn. Eerst het verzamelen van de melk, die natuurlijk maar in kleine hoeveelheden tegelijk binnenkomt, terwijl over het algemeen de „geefsters” maar korte tijd in staat zijn dit te doen, zodat de adressen steeds wisselen. Ja, de moeders zijn echte geefsters, want ze krijgen er geen geldelijke beloning voor. Maar het moet voor iedere moeder toch een grote voldoening zijn om zo te mogen meewerken aan het geluk van andere moeders.

Wat daar in het Centraal Laboratorium gebeurt, moet wel geweldig zijn. Onze dokter zei dat Nederland het eerste land is waar het drogen van moedermelk mogelijk is geworden. De flesjes melkpoeder worden alleen op doktersvoorschrift geleverd. Maar waar je ook woont, al is het nog zo afgelegen, je krijgt het thuisbezorgd en met spoed, want voor zo'n baby kan elke dag beslissend zijn.”

„Maar dat moet toch kapitalen kosten?”, zei onze, altijd praktische chef.

„En of, maar als het nodig is wordt het geleverd voor de gewone melkprijs. Wie meer kan betalen, die doet het”.

„Tja”, peinsde de chef toen. „Dat kan, tenminste . . . als wij dan allemaal meedoen om het Rode Kruis te helpen . . . helpen!”

Ik zei al, dat hij een praktisch man is!

DE TONEELGROEP en . . .

Wie de schoen past

De toneelgroep, moet u weten bracht een „triller” voor een keer, dus geen blijspel of een drama, want die speelde zij wel meer. 't Was een stukje vol van spanning, waarvan iedereen genoot en waarin toch twee personen jammerlijk werden gedood, plus dan nog het lieve geitje, al klinkt dat dan ongehoord, werd door een der satelieten ook heel gruwelijk vermoord. Een gevonden eikeblaadje bracht de jonker een idee, met het zoeken naar de dader deed de hele zaal toen mee.

Eind'lijk kwam dan de ontknoping
waarop met spanning werd gewacht,
maar de dader bleek een ander
dan men werkelijk had gedacht.
Voor het spel, dat ons gebracht werd
niets dan lof voor allemaal,
de toneelgroep had waardering
voor de aandacht in de zaal;
in „Ons Huis” dan, welbegrepen,
want in Courzand was 't weer mis,
heus, daar wist vooral de jeugd niet
wat aandachtig luist'ren is.

Gezinskamperen!

De vacantielijd moet een periode van ontspanning zijn voor iedereen — er eens echt helemaal uit zijn, liefst in een geheel andere omgeving, andere mensen ontmoeten, ongewone dingen doen — eens even een ander leven leiden. Dat is vaak gemakkelijker gezegd dan gedaan: het geld speelt hier ook weer de grote rol, en vooral voor gezinnen met kinderen is het niet eenvoudig, een goede oplossing van het vacatievraagstuk te vinden. Het verblijf in een hotel of pension, hoe comfortabel dit ook vaak mag zijn, heeft vooral voor kinderen wel nadelen — en goedkoop is het zeker niet. Veel gezinnen proberen voor hun vacantielijd de beschikking te krijgen over zomerhuisjes, maar daar is maar een beperkt aantal van, en vooral voor het hoogseizoen is het moeilijk nog een geschikt vacantieluise te reserveren.

Het is daarom begrijpelijk dat veel gezinnen hun toevlucht nemen tot de tent. Inderdaad een voortreffelijke oplossing, mits... Er zijn wel een aantal „mitsen”, maar die zijn geen van alle onoverwinnelijk. De belangrijkste voorwaarde is dat niemand in het gezin het gezamenlijk kamperen beschouwt als een offer, dat aan de kinderen of aan het gezin moet worden gebracht; men moet het kamperen, ook in gezinsverband, beschouwen als een bijzonder gezonde sport, waarbij men wel wat comfort moet missen, maar weer veel genot en gezondheid tegenover staan. Verder moet de uitrusting behoorlijk zijn — en dat hoeft nog niet te betekenen, dat hiervoor handen vol geld worden uitgegeven! Tenslotte: kamperen met kinderen stelt bijzondere eisen aan ouders, kinderen en de stijl van kamperen: de kinderen (en trouwens de ouders ook!) moeten gezond zijn, de ouders moeten enige ervaring met kamperen hebben, en tenslotte — niet de minste voorwaarde — er moet in het gezin een goede kameradschap heersen, waarbij de kinderen en de ouders iets van elkaar kunnen verdragen.

Kan men gaan kamperen met kinderen van iedere leeftijd? Ja, al zal iedere leeftijdsgroep zijn eigen eisen stellen. Zuigelingen vragen op dit punt niet teveel: het kind hoeft niets tekort te komen. En bij het gebruik van luiers van celstof, al is dat wat duurder, is ook het vraagstuk van de luiers uit de wereld.

Voor kinderen die iets ouder zijn is het kamperen in gezinsverband ideaal. Zij kunnen naar hartelust rovertje en indiaantje spelen, ze zijn de hele dag in de vrije natuur, en daar geldt eerst goed „mijn spelen is leren”. Toezicht moet er natuurlijk zijn en blijven — maar dat is in gezinsverband nog het minst moeilijk. De kleinere kinderen vinden volop gelegenheid om met zand, takken en zo meer te spelen, de ouderen kunnen hun dagen zoek brengen met tochten en tochtjes, zwemmen en wat al niet meer. En op de regendagen is er altijd de tent, waarin ze kunnen tekenen en kleuren.

Gezinskamperen kan ook in veel gevallen de oplossing betekenen voor de speciale vraagstukken, die oudere kinderen stellen. Zij zouden er het liefst alleen op uittrekken, maar niet alle ouders staan daar welwillend tegenover. In het gezinskamp kan dan een goede middenweg liggen tussen wat wenselijk en mo-

gelijk is: vrijheid in gebondenheid ook voor de oudere jeugd. Vrienden en vriendinnen, en later misschien ook de verloofden, kunnen worden uitgenodigd. Dat zal niet altijd even gemakkelijk gaan, maar in goede gezinnen, waar de onderlinge band sterk is, zal wel altijd een oplossing kunnen worden gevonden. Welke vorm van kamperen verdient de voorkeur?

Trekkampen zijn te vermoeden voor gezinnen met kleinere kinderen. Bovendien blijft de uitrusting bij het kamperen met kleine kinderen toch, hoe eenvoudig men alles ook houdt, bepaalde eisen stellen, en het gewicht en de omvang van de kampeeruitrusting beperken dan zeer bepaald de bewegingsmogelijkheden. De meeste gezinnen zullen het daarom zoeken in het vaste kamp.

Misschien moeten wij hier eerst het zogenaamde forensenkamperen noemen: het gezin verblijft dan de zomermaanden of gedurende de schoolvacantiemaanden in een tentenkamp, terwijl de werkende leden van het gezin iedere avond of met het weekeinde naar het kamp komen. Het gezin doet op deze wijze volop gezondheid op, maar de huisvesting is kostbaar. Semi-permanente bouwsels — die sinds enige tijd aan bepaalde eisen moeten voldoen — zijn niet goedkoop, en ook de berging in de winter kan moeilijkheden opleveren. Bovendien gaat in de nabijheid van de grote steden — waar de behoefte aan het forensenkamperen het grootst is — de ruimte ontbreken voor deze vorm van vrije tijdsbesteding; in het westen bijvoorbeeld is vrijwel geen plaats meer beschikbaar. Een oplossing kan hier misschien het opvouwbare tenthuisje bieden, dat in enkele uren kan worden opgezet en opgevouwen weinig plaats inneemt, zodat het op zolder of in het schuurtje wel een plekje kan vinden.

Voor het kamperen tijdens de vacatieweeken of tijdens de weekeinden zal men echter grotendeels zijn aangewezen op een vast kamp buiten deze forensenkampeerplaatsen. Men doet er wijs aan het vaste kamp op te slaan in een officieel kampeercentrum, dat beschikt over voldoende faciliteiten. Daar is goed drinkwater beschikbaar, men kan er levensmiddelen kopen, er zijn toiletten en misschien zelfs douches (en hoe heerlijk is het om het stof van bos en hei eens goed te kunnen afspoelen!) en bovendien: op regenachtige dagen kan een cantine van een kampeerterrein een heerlijk toevluchtsoord zijn. Tijdig bespreken blijft geboden, vooral voor het drukste deel van het seizoen, maar dan beschikt men over alle comfort, dat het kamperen met kinderen tot een heerlijke vakantie voor het gehele gezin maakt. De zwaarste uitrustingsstukken, tent, dekens enzovoort, kan men per bode opsturen, zodat ook de reis erheen geen onoverkomelijke moeilijkheden oplevert. Ook voor het weekeindekamp biedt een kampeercentrum alle gemakken. Onze uitrusting zal dan minder zwaar behoeven te zijn, vooral als het weerbericht gunstig luidt, en als het weer tegenloopt kan men altijd terugvallen op de faciliteiten van het kamp. Bedenk wel voor U gaat kamperen, dat in het algemeen kamperen zonder gemeentelijke kampeervergunning slechts is toegestaan op kampeerbedrijven, die een vergunning hebben van B. en W. voor houders van kampkaarten. Deze kampkaarten, die worden uitgegeven door de Ned. Kampeerkaarten Centrale, zijn verkrijgbaar als individuele kampkaarten en als gezinskampkaarten. De kaarten worden uitgereikt nadat de politie in de woonplaats van de aanvrager haar goedkeuring aan de uitreiking heeft gegeven, en zij kunnen worden aangevraagd b.v. bij de A.N.W.B., die gaarne alle inlichtingen (en over kamperen in het algemeen) zal verstrekken.

Wil men buiten de kampeerbedrijven kamperen, dan is een kampeerpaspoort vereist, dat wordt uitgereikt wanneer men ten genoegen van de Ned. Kampeerkaarten Centrale kan bewijzen, dat men een goed kampeerder is.

In een volgende artikel zullen wij bespreken welke uitrusting voor het gezinskamperen wenselijk is.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Secr.: M. P. v. d. Borden, Kortebanstraat 37, Rotterdam

Op de jaarvergadering van 18 mei jl. is, in afwijking van onze mededeling in de vorige Wekker, het gehele bestuur afgetreden, aangezien dit door enkele mutaties (het aantal uurlonners voldeed niet meer aan het reglement) noodzakelijk was gebleken. Met uitzondering van de heren P. Vermeer, J. Pleit en M. Amoureux, die meenden hun plaatsen aan jongeren te moeten afstaan en zich niet meer herkiesbaar stelden, werden de overige bestuursleden herkozen.

In plaats van de uit het bestuur getreden leden werden gekozen de heren J. L. Ketting, T. C. Schilder en J. Schrijver.

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Voorzitter	P. Dinkelaar
Secretaris	M. P. v. d. Borden
Penningmeester	J. C. Schrier
2e Voorzitter	J. Schrijver
2e Secretaris	J. Ambachtsheer
2e Penningmeester	P. Blanken
Leden:	A. de Groot, C. B. Meulstee, C. van Sprundel, J. L. Ketting en T. C. Schilder.

Kascontrolecommissie: S. Hooimeyer, P. Vermeer Jr., J. Scheurwater.

Redactie: J. Th. Wilke, B. Besterveld en J. van Vessem.

Gaarne betuigen wij hier onze dank aan de heren Vermeer, Pleit en Amoureux voor het vele werk dat zij in het belang van onze vereniging hebben verricht. Met voldoening namen wij kennis van hun mededeling dat, wanneer wij in bijzondere gevallen een beroep op hun medewerking zouden doen, wij daarop zeker zouden kunnen rekenen.

Tevens zijn wij het afgetreden lid van de kascontrolecommissie, de heer J. Bommeljé, alsmede de redactie van ons maandblad voor de aan de vereniging bewezen diensten zeer erkentelijk.

Iets over onze

JAARVERGADERING

Bij elke vereniging behoort nu eenmaal de noodzakelijke jaarvergadering. Ik zou dit willen noemen: De verantwoording van het bestuur aan haar leden. Maar anderzijds krijgen de leden ook een beetje inzicht in de enorme hoeveelheid werk die het bestuur moet verzetten om een personeelsvereniging als onze W.E.K., met zoveel activiteit te brengen op het peil waarop zij op het ogenblik staat. Als wij een mededeling krijgen, b.v. voor de uitvoering van een operette op die en die datum, dan kunnen wij ons nauwelijks voorstellen dat reeds 10 à 12 maanden vóór die datum de zalen besproken dienen te worden en in verband daarmee dan ook de gezelschappen moeten zijn geëngageerd. En als we dan horen dat het bestuur de feestavond in september, waar we allemaal zo graag naar toegaan, 7 x (zeven maal) moet houden, omdat de Rotterdamsche Schouwburg en andere grote zalen niet meer beschikbaar zijn, laten we dan vooral niet te hard zijn met onze critiek, b.v. indien we een kaart gevraagd hebben voor zaal A en we krijgen er één voor zaal B.

Het jaarverslag van de secretaris gaf een duidelijk beeld van hetgeen gedurende het afgelopen jaar aan de leden geboden was. Bij de rondvraag bleek wel dat er nog enkele wensen te vervullen waren. Het bestuur zal trachten hieraan tegemoet te komen. De penningmeester liet ons hoofd bijna duizelen van de cijfers en het wakte onze verwondering hoe elk onderdeel keurig netjes verantwoord was.

Toen de voorzitter ons reglementair moest vragen de contributie voor het volgende seizoen op hetzelfde bedrag vast te stellen durfden geen der aanwezigen te protesteren. Daarna moesten we een nieuw bestuur kiezen: „Graag hetzelfde”, dachten we, maar dat ging niet. Tot drie scheidende bestuursleden moest de voorzitter woorden van dank en afscheid richten voor het vele werk dat zij voor W.E.K. hadden gedaan. Uit dankbaarheid hebben we hard voor hen geapplaudiseerd. Toen moesten we stembriefjes invullen voor het kiezen van drie nieuwe bestuursleden. Vier mannen waren bereid het „zware” werk van uitdelen en ophalen vrijwillig op zich te nemen. Lou, jij de volgende keer erbij, hoor! Tot slot nog de rondvraag. Het ging allemaal vlot. Het moest wel, want het was laat geworden. Ik durfde het woord niet meer vragen, het was al over elfen.

Dat filmpje was erg mooi en goed verzorgd, best de moeite waard er een half uurtje naar te kijken. Ik had niets te vragen, alleen wat te zeggen en dat kan ik nu hier doen:

Mijnheer de voorzitter, mijne heren, ja jullie alle elf, zonder uitzondering, onze oprechte dank voor het vele werk, dat jullie belangeloos voor ons hebben gedaan, acht bestuursleden zetten hun werk voort; drie nieuwe komen helpen. We hopen dat jullie weer een sterk elftal zullen vormen. Wij hebben het volste vertrouwen in het beleid.

Opmerker.

FOToclub

De belangstelling voor onze jaarvergadering was vrij behoorlijk. Na het verslag van de secretaris en de penningmeester werd overgegaan tot bestuursverkiezing, daar de penningmeester zich niet

herkiesbaar stelde. Tot nieuwe penningmeester werd gekozen de heer H. W. Meinders, terwijl de heer Sandijk werd benoemd tot redacteur van ons Clubperiodiek. Verder bleef het bestuur ongewijzigd.

Het was deze avond tevens „foto van de maand”, met het onderwerp „bomen”. De foto's die er waren, getuigen van de ijver waarmee de leden zich op het onderwerp bomen geworpen hadden. Er waren niet alleen goede, maar zelfs prima foto's bij!

Ons programma voor juni '56:

- 7 juni: Werkavond, films ontwikkelen
- 14 „ Demonstratie met varigram filters en papier
- 21 „ Werkavond, afdrucken en eventueel vergroten
- 28 „ Foto van de maand (onderwerp vrij).

Nu nog enkele tips:

Fotografeer in de zomer, dat wil dus zeggen met zonnige dagen liefst 's morgens voor 11 uur en 's middags na 4 uur, dan is het licht zachter en krijgen we niet van die roetzwarte schaduwen.

J. Bek, secr.

REIZEN

ONZE 5-DAAGSE
REIS NAAR
DUITSLAND

De route is als volgt:

- 1e dag Rotterdam, Roermond, Düren, Koblenz
- 2e „ Koblenz, Bad Ems, Nassau, Bad Zwalbach, Wiesbaden, Rudesheim, St Goar, Koblenz (diner, logies en ontbijt)

3e dag Koblenz, Andernach, Lager See, Mayen, Kelberg, Alf, Kappel, Koblenz

4e „ Koblenz, Rennerod, Burlach, Siegen, Betzdorf, Altenkirchen, Koblenz

5e „ Koblenz, Keulen, Neuss, Wezel, Kleef, Berg en Dal, Nijmegen, Arnhem, Leersum (diner), Rotterdam.

Deelnemers moeten hun passen vóór 15 juli inleveren bij één der bestuurders van de Reisclub.

Route 2-daagse reis naar België dinsdag 17 en woensdag 18 juli :

1e dag Rotterdam, Eindhoven, Luik, Bastogne, Esch sur la Sure, Diekirch. Diner, (logies en ontbijt)

2e „ Diekirch, Vianden, Clervaux, Eupen (grens), Valkenburg, Roermond, Eindhoven, Tilburg (diner), Breda, Rotterdam.

Voor deze reis is minstens een bewijs van Nederlandschap vereist. **Er kunnen zich nog enkele personen** opgeven; de prijs bedraagt f 32,50 per persoon.

1-daagse reis op dinsdag 3 juli. Route: Rotterdam, Gouda, Utrecht, Amersfoort, Achterveld, Barneveld, Harskamp, Otterlo, Schaarsbergen, Oosterbeek, Wageningen, Leersum (diner), Driebergen, Rotterdam.

Mededelingen over ????-tochten komen in de volgende Wekker.

Het bestuur.

Op 28 april 1956
nam de heer

W. G. BENEÉ

ijzerwerker van beroep,
geboren 5 januari 1894
en wonende Vestaplein
8 te Rotterdam, met
pensioen afscheid van de R.D.M. waar hij van 2 juli
1919 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was.

IN MEMORIAM

Op 13 mei 1956 overleed de heer

A. VAN DER SLOT

ijzerwerkersbaas, geboren 21 juni 1899 en ge-
woond hebbende Nieuwe Maasstraat 74b te Schie-
dam. Hij was van 15 januari 1920 tot 28 maart
1938 bij de N.W. en daarna bij de R.D.M. werk-
zaam.

Hij ruste in Vrede.

OPLOSSING APRIL-PUZZEL

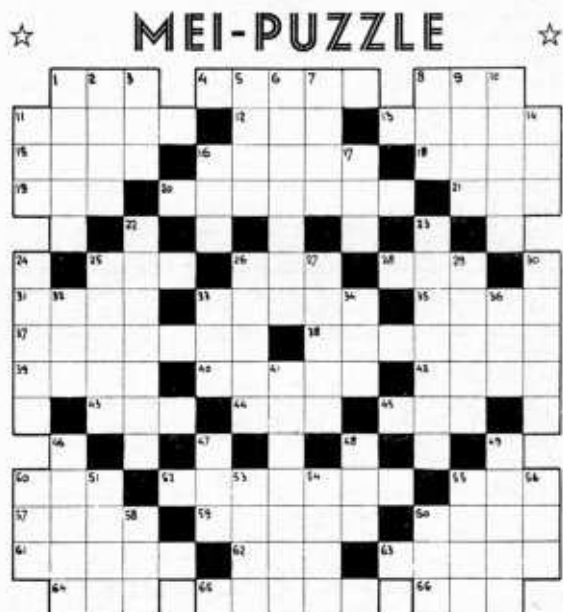
Horizontaal: 2 Licht, 4 sperwer, 5 laars, 7 ratel, 9
scheper, 10 roest, 12 tijger, 14 Zaandam, 15 speet, 17
greep, 19 gamelle, 20 nadat, 22 gaard, 24 Amerika, 25
leeën, 27 brood, 29 Nijmegen, 30 ereis, 32 vlies, 34 gobelin,
35 Dover.

Verticaal: 1 Schraag, 2 lepel, 3 trens, 6 strelen, 7
racer, 8 leest, 11 agentes, 12 taats, 13 riant, 16 legende,
17 graan, 18 palet, 21 Haarlem, 22 gamel, 23 daken, 26
pokeren, 27 blijde, 28 Deens, 31 Minerva, 32 vloed, 33
slier.

Slechts 3 oplossingen ontvingen wij, twee ervan wa-
ren goed. Deze laatste waren van de heren:

L. Ketting, Alwinastraat 10, Rotterdam en

R. Verschoof, Paetsstraat 26c, Rotterdam,
die hun prijs van f 2.50 bij de penningmeester van
W.E.K. in ontvangst kunnen nemen.

Horizontaal: 1 Ogenblik, 4 graan, 8 plaats in Duits-
land, 11 plaats in Zwitserland, 12 amphibie, 13 muze,
15 putemertje, 16 lichaamsdeel, 18 genoeg gekookt, 19
onbep. voornaamwoord, 20 lekkernij, 21 soort, 25 zeil,
26 hoeveelheid, 28 zoogdier, 31 wild zwijn, 33 grote hoe-
veelheid, 35 onvriendelijk, 37 sportartikel, 38 held uit
de Gr. myth., 39 meisjesnaam, 40 ijskegel, 42 deel van
een trap, 43 voorzetsel, 44 rond voorwerp, 45 vrucht, 50
familieid, 52 vertelsel, 55 vlaktemaat, 57 kenteken, 59
kleur, 60 vlek, 61 glad, 62 boom, 63 schoonmaakartikel,
64 grote bijl, 65 absoluut, 66 hevig.

Verticaal: 1 Hijswerktuig, 2 een ogenblik, 3 vod, 5
zoogdieren, 6 heden, 7 oud IJslanse literatuur, 8 als 66
hor., 9 medearbeider, 10 oogziekte, 11 bescherming, 14
walvis, 16 krul, 17 nauw, 22 beroep, 23 plaats in Zuid-
Holland, 24 muur, 25 vrolijkheid (26 kweker, 27 eet-
gerei, 29 richting, 30 plaats in Drente, 32 niet leeg, 33
Europeaan, 34 opstootje, 36 laan (Frans), 41 bouwstijl,
46 Griekse letter, 47 lidwoord, 48 moe, 49 dood dier, 50
familieid (volksmond), 51 drank, 53 toespraak, 54 meis-
jesnaam, 55 liefde god, 56 kunststuk, 58 betaalplaats, 60
aanstaande.